

A large-scale industrial construction site, possibly an offshore oil rig or a major infrastructure project, is shown in silhouette against a bright, hazy sunset sky. The complex network of steel beams and cranes is the central focus. In the background, a range of mountains is visible under the soft light of the setting sun. A bird is captured in flight in the middle ground, adding a sense of scale and movement to the scene.

RUHÅM22

Rogaland Unge Høyres 57. Årsmøte

Industri- & næringsprogram

Quality Hotel Residence | 10. September | #RUHÅM22

Kjære Rogaland UH!

Fra den første oljedråpen frem til i dag har Norges oljeeventyr vært en utrolig drivkraft for norsk industri og næring. Man har sett økende verdiskapning, voksende velferd og et blomstrende arbeidsmarked. Likevel vil inn-tektene fra olje- og gassektoren falle i årene fremover, samtidig som vi aldri har vært mer av-hengig av oljepenger for at stats-budsjettene skal gå opp.

Men hva blir veien videre? Hva skal vi leve av om oljeeventyret en gang tar slutt?

Hovedfokuset i dette programmet er derfor hvordan norsk industri og næring skal være verdensledende i ny teknologi og i det grønne skiftet. Skal vi oppnå dette må vi støtte privat verdiskapning, samt skape et bedre arbeids-marked for alle nordmenn. Sannheten er at morgendagens industri og næring er tett knyttet til norsk klimapolitikk. Skal vi klare klimamålene som har blitt satt,

må man ty til drastiske endringer i norsk nærings-liv.

Vi er derfor avhengige av å være nytenkende i eksisterende næringer, på samme tid som vi er åpne for ny, grønn industri og mer energi- og kraftutbygging. Dette vil være en krevende omstilling, og da er det viktig at Norge knytter seg opp mot resten av verden med mer internasjonal handel og et tettere forhold med Europa. Russlands invasjon av Ukraina har skapt et helt nytt verdensbilde, og Europa ber om norsk gass for å kunne gjøre seg mindre avhengig av russisk produsert gass. Da må vi høre på våre nærmeste handelspartnere, og gi dem den støtten de trenger for å kunne presse Putins autoritære Russland ut av Ukraina.

Vi vil rette en stor takk til stortingsrepresen-tant Aleksander Stokkebø og Benedicte Solaas som er direktør for klima og miljø i Offshore Norge. Disse har på ulike måter bidratt til programarbeidet gjennom innspill og foredrag.

God debatt!

Kornelius Vold

Leder av Rogaland Unge Høyres
Industri- & næringsprogram 2022

Programkomiteen har bestått av Kornelius Vold (leder), Mille-Sofie Kvannli, Fredrik Livastøl, Benedikte Baltakyte Abeland, Kristina Knudsen Gjerde & Jonas Molde Hollund.

Innholds- fortegnelse

Kapittel 1: De overordnede næringspolitiske prinsipper	4
Kapittel 2: Næringslivet og staten	6
Eierskap	6
Innovasjon, verdiskapning og gründerskap	6
Et bedre arbeidsmarked	7
Unge inn i arbeid	8
Kapittel 3: Petroleumsnæringen	11
Utvinning av olje og gass	12
Naturgass	13
Grønn omstilling i Norsk petroleumsindustri	14
Kapittel 4: Morgendagens industri	16
Grønn industri	17
Hydrogen	17
Karbonfangst og lagring (CCS)	18
Havbunnsmineraler og batteriproduksjon	18
Datasenter	19
Energi- og kraftutbygging	20
Vindkraft	20
Kjernerkeft	21
Vannkraft og solkraft	22
Landbruk	22
Fiskeri og havbruk	23
Kapittel 5: Globale forhold	26
Internasjonal handel	27
Den Europeiske Union	27

Kapittel 1:

De overordnede næringspolitiske prinsipper

1 Næringspolitikkenes hovedmål må være å intensivere samfunnsøkonomisk verdiskapning ved hjelp av
2 tiltak som fremmer effektive markeder. Da er det fundamentalt at man som samfunn understreker
3 prinsippet om næringsfrihet og fører en aktiv konkurransepolitikk som forhindrer monopol og
4 maktkonsentrasjoner. Statens ansvar skal hovedsakelig være å sikre tiltak for effektive markeder med
5 fri konkurranse og fri etableringsrett. Monopoler og statlig innblanding svekker forbrukernes
6 muligheter og tjener produsentene. Det frie markedet derimot, vil i stor grad favorisere forbrukeren.

7 Norge burde være et attraktivt land å investere i. Vi har et stabilt samfunn med en velfungerende
8 rettsstat, en sterk grunnlov og respekt for privat eiendomsrett. Nøkkelen for å tiltrekke seg investorer
9 og tilstrekkelig kapital for å sikre velferd og arbeidsplasser, er at norsk næringsliv har langsiktige og
10 stabile rammebetingelser.

11 Skatt er en av statens viktigste inntektskilder for å finansiere velferdstjenester og drive sosial
12 utjevning. Dette er et sterkt inngrep i privatøkonomien for enkeltmennesker og må dermed brukes
13 med forsiktighet. Derfor er det viktig å bruke skatt kun der det trengs. Vårt mål skal alltid være at
14 norske bedrifter skal skape mer, ikke skatte mer.

15 Uten en velfungerende markedsøkonomi kan man ikke ha et velfungerende demokrati. Kapitalismen
16 har tjent vårt samfunn godt de siste 250 årene, og bør være utgangspunkt for all økonomisk politikk i
17 fremtiden. I den grad politikere skal blande seg inn i økonomien bør det være for å korrigere eller
18 forhindre markedssvikter.

19

20 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 21 • Legge til grunn et hovedformål om høyest mulig samfunnsøkonomisk verdiskapning for
22 næringspolitikken.
- 23 • Redusere statens innblanding i privat næringsliv i større grad
- 24 • Føre en aktiv konkurransepolitikk som forhindrer monopoler og maktkonsentrasjon.
- 25 • Finne nye og gode løsninger på eksisterende og fremtidige næringspolitiske utfordringer
- 26 • Verne om prinsippet om næringsfrihet
- 27 • Etablere som hovedregel at statens ansvar først og fremst er å sikre, samt fremme tiltak
28 for effektive markeder med fri konkurranse og fri etableringsrett
- 29 • Skatt skal ha som prinsipp at det skal samles med formål om å betale for velferdsstaten
30 og statens andre utgifter
- 31 • Føre en kraftpolitikk som sikrer norske husstander og norsk næringsliv rimelig strøm.
- 32 • Etablere norske investeringer i fornybart som en sentral del av norsk klimapolitikk.
- 33 • At det skal lønne seg å gjøre en innsats for klima i norsk industri

34

A female worker in a yellow hard hat and safety glasses is focused on working on a mechanical part in a factory. She is wearing a red and white plaid shirt and a dark apron with tools. The background is filled with industrial equipment and metal parts.

Kapittel 2: Næringslivet og staten

35 Eierskap

36 Vi får monopol når en aktør eier eller kontrollerer et marked. Uten reell konkurranse mellom flere
37 selvstendige aktører vil ikke markedet fungere og varene og tjenestene til meg og deg blir dårligere. I
38 tro med markeds kapitalismen skal ikke staten gå inn for å subsidiere ikke-gunstig privat næringsliv.
39 Derfor vil Rogaland Unge Høyre føre en konkurransepolitikk som forhindrer monopoler og
40 maktkonsentrasjon.

41 Staten er en betydelig eier i Norge. Staten har direkte eierskap i 70 selskaper. Staten bør i fremtiden
42 kun ha eierandeler i selskaper når det er den beste løsningen for å ivareta ulike behov staten har. I
43 slike tilfeller bør staten heller ikke ha større eierandeler i enkeltstående selskaper enn det som er nødvendig
44 ut fra begrunnelsen for eierskapet. Det offentlige eierskapet, både statlig og kommunalt, i
45 enkeltstående selskaper bør vurderes nøye ut fra formålet med eierskapet, og andelen bør ikke være større
46 enn det formålet krever.

47

48 Rogaland Unge Høyre vil:

- 49 • Avskaffe statlige monopoler, unntatt vinmonopolet
- 50 • Selge staten ut av selskaper som det ikke er av særskilt strategisk interesse å eie.
- 51 • At staten i minst mulig grad skal regulere hvordan Oljefondet forvalter egne verdier
- 52 • At staten i størst mulig grad benytter anbudsprosesser for å oppfordre til konkurranse i
53 markedet.
- 54 • Konkurranseutsette større deler av statens oppgaver.
- 55 • At staten ikke skal forby profitt fra privateide selskaper.

56

57 Innovasjon, verdiskapning og gründerskap

58 Konkurransedyktigheten til norske virksomheter er avhengig av innovasjon. Spesielt når vi skal finne
59 nye næringer. Like viktig er dette for at vi kan styrke den økonomiske utvikling i regioner og
60 nasjoner. Innovasjon og gründerskap er garantien for verdiskapning. Skal man sikre verdiskapning i
61 tiden fremover trenger vi innovasjon. Derfor bør vi legge til rette og gjøre det enklere for private
62 aktører å drive slik at nye og gode ideer blir en realitet. Derfor ønsker Rogaland Unge Høyre at det
63 skal være færre statlige reguleringer slik at det skal være lettere å starte og drive en bedrift.

64 Spredning av gründer- og entreprenørskap, og at innovasjoner tas i bruk i store deler av samfunnet
65 bidrar til å frigjøre både kapital og menneskelige ressurser som kan benyttes andre steder. Rogaland
66 Unge Høyre mener staten må legge til rette for innovasjon på en rekke ulike samfunnsområder.
67 Blant annet må staten sikre at næringspolitiske virkemidler og kompetanse er tilgjengelig for små- og
68 mellomstore bedrifter som ikke har anledning til å engasjere mange ansatte.

69 Skal vi gjøre det enklere for entreprenører og gründere å starte med virksomhet må vi ha ordninger
70 som gjør det lettere å investere på sin egen ide og ikke ødelegge muligheter med å legge på skatter
71 og avgifter som dreper nyskapning og gode ideer.

72

73

74 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 75 • Bruke forskjellige næringspolitiske virkemidler til å fremme verdiskapning og
76 arbeidsplasser gjennom; effektivisering, brede næringspolitiske ordninger og færre
77 statlige reguleringer.
- 78 • Beholde skattefradrag på det investerte beløpet i en oppstartsbedrift.
- 79 • Forenkle og samordne rapporteringskrav for næringslivet.
- 80 • Styrke skatteFUNN-ordningen betydelig gjennom å øke maksimalt beregningsgrunnlag
81 fra 25 til 35 millioner kroner.
- 82 • Styrke arbeidet med etablering av målrettede og effektive tilskuddsordninger for
83 innovasjon i offentlig sektor, med mål om økt innovasjon og omsetningsvekst.
84 Næringslivet skal inkluderes i dette arbeidet.
- 85 • Legge til rette for at flere norske bedrifter skal få kunnskap om, og muligheten til å søke,
86 EU-midler.
- 87 • Forskyve starttidspunktet for nyutdannede gründere for tilbakebetaling av studielånet
88 med fem år, slik at de får et økonomisk pusterom til å etablere seg.
- 89 • Evaluere opsjonsskatteordningen for å gjøre det enklere å bli medeier i egen bedrift
- 90 • At staten i større grad skal ta i bruk innovative offentlige anskaffelser for å løse
91 utfordringer.
- 92 • Endre på reglene for å starte studentbedrift slik at dette gjelder studenter og unge
93 voksne under 30
- 94 • Endre omstningsgrensen for studentbedrift til 200.000 kroner
- 95 • Fjerne begrensning om støtte fra Innovasjon Norge ved studentbedrift
- 96 • Reversere regjeringens innstramminger i innleieregelverket med den hensikt å få et
97 effektivt og fleksibelt arbeidsliv for seriøse arbeidslivsaktører.
- 98

99 **Et bedre arbeidsmarked**

100 I fremtiden kommer vi til å kreve mer fleksibilitet i arbeidslivet enn vi har i dag. Derfor blir det mer
101 og mer nødvendig å skape et arbeidsmarked som legger til rette for at arbeidstaker og arbeidsgiver
102 kan organisere seg selv i mye større grad under et mer avslappet regelverk. Samtidig blir det
103 nødvendig å ta vare på noen av de styrkene vi har i norsk arbeidstradisjon.

104 Et hovedprinsipp i det norske arbeidsmarkedet må være at det skal bli enklere å komme inn i arbeid.
105 Kvotering og forskjellsbehandling basert på eksterne og ukontrollerbare kvaliteter er ikke en
106 rettferdig ordning. Man bør ikke oppleve fordeler eller ulemper basert på kjønn, etnisitet, navn eller
107 alder. Evne skal alltid være utgangspunktet og hovedfokuset i en arbeidssituasjon. Derfor vil
108 Rogaland Unge Høyre gjøre arbeidsmarkedet mer mangfoldig ved å flytte fokuset til individuell evne.

109

110 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 111 • Fjerne kjønnskvolterering
- 112 • Innføre krav om anonyme jobbsøknader i offentlig sektor
- 113 • Fjerne særaldersgrensen
- 114 • Liberalisere arbeidsmiljølovens bestemmelser knyttet til overtid, slik at en kan arbeide
115 mer overtid om en selv ønsker det.
- 116 • Skjerpe sykdomskravet for retten til sykepenger.

- 117 • Ha en større omlegging av inntektssikringssystemet, der det sikres at det alltid skal lønne
- 118 seg å være i jobb eller utdanning.
- 119 • Utvide bruken av «Individuell jobbstøtte» med mål om å få flere inn i arbeidslivet.
- 120 • Øke lønnstilskuddet for å få flere folk i jobb
- 121 • Gjøre det enklere å få psykisk utviklingshemmede i jobb ved å ta i bruk “Helt med”-
- 122 modellen
- 123 • Øke bruken av sosiale entreprenører
- 124 • Øke bruken av effektkontrakter
- 125 • Videreføre målene i Inkluderingsdugnaden om at minst 5 prosent av nyansatte i staten
- 126 skal ha nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en.
- 127 • Tillate kompiskjøring/ pirat taxi
- 128 • Innføre en aktivitetsplikt for alle sosialhjelpsmottakere under 40 år.

129

130 **Unge inn i arbeid**

131 Man står bra stilt om man er i arbeidslivet og bygger erfaring. Før man kommer seg ut på

132 arbeidsmarkedet vil man se at eldre alltid stiller et hakk foran i jobbmarkedet. Derfor finnes det gode

133 grunner til å etablere enkelte særordninger. Frikort- og BSU-ordningen er eksempler på slike

134 ordninger som tjener oss unge. Mangel i CV-en gjør at mange unge havner utenfor jobbmarkedet.

135 Derfor er det spesielt viktig at man har gode ordninger som gjør det mulig for unge å bygge

136 erfaring mens man studerer. Mange unge unngår å gå ut i arbeid fordi man vil få mindre stipend

137 dersom man tjener over inntektsgrensen. Derfor ønsker Rogaland Unge Høyre å legge til rette slik at

138 man kan skaffe seg arbeidserfaring mens man studerer slik at man har det lettere for å komme seg

139 inn på jobbmarkedet.

140

141 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 142 • Styrke ungt entreprenørskap
- 143 • Øke frikortgrensen til 100.000 kroner for unge under 27 år.
- 144 • Fjerne inntekt- og formuegrensen for stipend- og låneordningen til Lånekassen
- 145 • Motivere arbeidsgivere til å gi nyansatte grundig opplæring og god oppfølging, samt
- 146 inkludere unge i beslutningsprosesser på arbeidsplassen.
- 147 • La alle unge arbeidstakere under 18 år få jobbe til midnatt.
- 148 • Gjøre det mulig for unge ned til 16års alderen å servere alkohol

149

Kapittel 3:

Petroleums- næringen

150 **Utvinning av olje og gass**

151 Siden oppstarten har petroleumsvirksomheten i Norge gitt en verdiskaping på om lag 15 700
152 milliarder kroner målt i dagens kroneverdi. Utvinning av norsk olje og gass er essensielt for
153 videreføring av den norske velferdsstaten. 19% av statsbudsjettet finansieres av
154 petroleumsindustrien, og over 200 000 mennesker jobber i dag direkte eller er sysselsatt i den
155 norske petroleumsindustrien.

156 Vi ønsker fortsatt stor sysselsetting i petroleumsindustrien, og må derfor se på måter å gjøre større
157 deler av industrien norsk. Vi vil legge til rette for at bygging av petroleumsplattformer skjer i Norge
158 gjennom momsfradrag på importert materiale. Slike insentiver vil styrke den helhetlige
159 produksjonen av norsk petroleum.

160 Det er viktig at markedet fortsetter å regulere produksjon. Olje og gassnæringen skal ikke
161 kontrolleres av politiske vedtak. Staten har likevel et ansvar for å gi tilgang til nytt leteareal, og vi må
162 se til flere plasser for utvinning. Da må vi åpne for leting i LoVeSe og Barentshavet sør. Dette er
163 avgjørende for å videreutvikle og opprettholde olje- og gassnæringen. Vi er helt avhengige av å finne
164 mer olje og gass for å møte etterspørselen til verden.

165

166 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 167 • At markedet og etterspørsel skal regulere Norges olje- og gassproduksjon, ikke politiske
168 vedtak.
- 169 • Norge bør aktivt gå inn for utvinning og konsekvensutredning av olje og gass i Lofoten,
170 Vesterålen og Senja.
- 171 • Norge bør gå aktivt inn for utvinning og konsekvensutredning av olje og gass i
172 Barentshavet sør.
- 173 • Legge til rette for at bygging av petroleumsplattformer skjer i Norge gjennom
174 momsfradrag på importert materiale.
- 175 • Erkjenne at oljeutvinning på sikt må bygges ned og satses mindre på, samtidig som
176 gassutvinning bør satses mer på.
- 177 • Støtte oljeskatten som ble innført av Solberg-regjeringen.
- 178 • Utvikle gode pantsettingsordninger for å ivareta og videreføre effekten av
179 leterefusjonsordningen.

180

181 **Naturgass**

182 Kort tid etter Russlands invasjon av Ukraina ba den Europeiske Union om mer gass fra Norge. EU
183 frykter at Russland, som er den største gasseksportøren til Europa, vil strupe sine forsyninger til
184 kontinentet for å utøve politisk press mot unionen. $\frac{2}{3}$ av russisk gass skal fases ut i EU bare dette
185 året, og det er derfor enorm etterspørsel av norsk naturgass i Europa. Situasjonen slik som den står
186 nå er derfor at EU kommer til å ha bruk for både olje og gass fra Norge i lang tid fremover.

187 Norge er en viktig leverandør av gass til Europa. Når Norge har betydelige gjenværende olje- og
188 gassreserver og kan, gjennom fortsatt leting, nye funn og utbygging av felt, fortsette å være en viktig
189 leverandør til Europa også på lengre sikt utover 2030. Da er det fundamentalt at Norge som nasjon

190 øker produksjon og eksport av naturgass til Europa, bygger ut transportørledningssystemet og
191 oppretter flere lagringsfasiliteter for naturgass på norsk jord.

192 Videre er det også viktig å se mulighetene ved økt produksjon av naturgass på norsk sokkel. Ved økt
193 produksjon kan vi satse stort på både flytende og komprimert gass som drivstoff. Gass har klare
194 fordeler sammenlignet med andre alternative drivstoff for både tungtrafikk og privat bruk. Det er
195 mer miljøvennlig og har mindre negativ miljøpåvirkning. Eksempelvis er drivstoffkostnadene en av
196 de største utgiftspostene for en transportbedrift, og prisen på drivstoff har stor påvirkning på
197 virksomheten. Ved å kjøre på flytende naturgass kan en bedrift spare opptil 25 % av
198 drivstoffkostnadene sammenlignet med for eksempel diesel.

199 Rogaland Unge Høyre mener det er viktig å bistå våre nærmeste allierte når de ber oss om hjelp.
200 Derfor er vi tydelige på at økt produksjon av naturgass på norsk sokkel vil være det beste for både
201 Norge og Europa.

202

203 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 204 • Øke produksjon og eksport av flytende naturgass til Europa.
- 205 • Norge bør fortsette å være en av hovedleverandørene for gass i Europa.
- 206 • Senke skattene på tungtransport og skip som går på flytende gass (LNG).
- 207 • Senke skattene på privatbiler, nyttekjøretøyer og offentlig transport som går på
208 komprimert gass (CNG og CBG).
- 209 • Bygge ut transportørledningssystemer for naturgass.
- 210 • Opprette flere lagringsfasiliteter for naturgass på norsk jord.
- 211 • Stoppe nedstengingen av gasskraftverket på Mongstad.

212

213 **Grønn omstilling i norsk petroleumsindustri**

214 Norge må satse på en grønn omstilling i petroleumsindustrien. FNs klimapanel varsler om at verden
215 må ta grep for nå målet om å begrense global oppvarming til 1,5 grader. Da trenger man omfattende
216 og vedvarende endringer som sikrer lavere utslipp. Det må skje en overgang til produkter og
217 tjenester som gir betydelig mindre negative konsekvenser for klima og miljø. Norge bør være et
218 ledende land i denne overgangen.

219 Kompetansen Norge har innen petroleumsindustrien må videreføres inn i det grønne skiftet. Den
220 høye kompetansen Rogaland har innen petroleumsindustri gjør at vi har store forutsetninger for å
221 omstille oss. For eksempel vil man med å elektrifisere norsk sokkel redusere hele 9% av norske
222 utslipp. Dette er 1/3 av målet om å redusere 50% innen 2030. Videre bør petroleumsbedrifter som
223 investerer i grønn teknologi og energi få skattefradrag for å fokusere på grønn omstilling. Den
224 grønne omstillingen vil ikke være kostnadsfritt, og da må man belønne de bedriftene som faktisk tar
225 den kostnaden for en grønnere verden.

226

227 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 228 • Norge skal være ledende i den grønne omstillingen og teknologiske utviklingen av
229 petroleumsnæringen.

- 230 • Fortsette elektrifiseringen av norsk sokkel der det er gunstig for utslippskutt.
- 231 • Øke CO2-avgiften på leverandørtjenesten til petroleumsnæringen med mål om å gjøre
- 232 den utslippsfri.
- 233 • Gi skattefradrag til petroleumsbedrifter som investerer i grønn teknologi og energi
- 234 • Videreføre kompetansen og teknologien fra petroleumsindustrien i det grønne skiftet
- 235 • Styrke satsingen på forskning og utvikling for å bidra til økt utnyttelsesgrad av
- 236 eksisterende felt og opptrapping av norsk olje- og gassberedskap
- 237 • Fortsette storsatsingen på CCS teknologi i olje- og gassindustrien.
- 238

Kapittel 4:
**Morgendagens
industri**

239 **Grønn industri**

240 Det er ikke norske politikere som skaper arbeidsplasser. Det er det dyktige kvinner og menn i norsk
241 næringsliv som gjør. Klimaproblemet gjør det imidlertid ekstra viktig å sikre investeringer i
242 utviklingen av ny industri. Derfor er det viktig å investere i forskning, infrastruktur og samferdsel,
243 fordi dette kan bidra til å legge forholdene til rette for etablering av ny grønn virksomhet. Som
244 følge av dette bør det stimuleres til at virksomheter som reduserer egne klimaavtrykk skal belønnes
245 gjennom skattefordeler og liknende.

246

247 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 248 • At prisøkningen på CO2-kvoten bør gå inn i et CO2-fond, til å videreutvikle løsninger på
249 ny og eksisterende grønn industri.
- 250 • Åpne opp for "contracts for difference" i grønn næring, for å gi forutsigbarhet til nye
251 industrier.
- 252 • Opprette et tre-parts bransjeprogram som kan sikre nødvendig rekruttering og
253 kompetanseheving innen de nye grønne industrisatsningene.

254

255 **Hydrogen**

256 Vi har kommet langt med å kutte utslipp, men vi skal fortsatt gjøre mer for å øke omstillingstakten
257 og skape grønne arbeidsplasser. Hydrogen er en spennende måte å fortsette med å kutte utslipp.
258 Hydrogen kan produseres ved å spalte vann, noe som er energikrevende, men kan gi store verdier.
259 Det egner seg godt som drivstoff til både transport og industri, spesielt der elektrisitet ikke har nok
260 rekkevidde eller sliter på grunn av høy temperatur. Og best av alt, de eneste utslippene er rent vann.

261 Satsing på hydrogen i Norge vil være et godt eksempel på hvordan vi kan bygge videre på den
262 kompetansen vi har opparbeidet oss og samtidig utvikle nye områder hvor vi kan skape verdier. For å
263 sette omstillingen i høygir vil vi legge til rette for en helhetlig verdikjede innen hydrogen. Dette
264 innebærer at vi skaper et marked i Norge der vi både produserer, distribuerer og bruker hydrogen.

265

266 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 267 • Ta initiativ til etablering av «knutepunkt» for hydrogen i Norge.
- 268 • Etablere en infrastruktur for å produsere og levere hydrogen til global
269 transportvirksomhet og industri.
- 270 • At Statens primære rolle i hydrogensatsingen skal være å prioritere penger til forskning
271 og utvikling.
- 272 • Jobbe for å erstatte bruk av kull med hydrogen i prosessindustrien
- 273 • Bygge et hydrogenrør mellom Norge og Tyskland

274

275 **Karbonfangst og lagring (CCS)**

276 Karbonfangst- og lagringsteknologi legger grunnlag for en fremtidsrettet lavutslippsindustri i Norge.
277 Oljedirektoratet beregnet potensialet for lagring på norsk sokkel til rundt 83 milliarder tonn CO₂,
278 som tilsvarer EUs samlede utslipp i 25 år. Dette gir store industrielle muligheter for norske bedrifter,
279 og kan skape tusenvis av nye arbeidsplasser. Derfor vil Rogaland Unge Høyre satse mer på
280 karbonfangst- og lagring.

281 Vi bør aktivt bidra til teknologiutvikling og klimagassreduksjoner både i Norge og globalt.
282 Karbonfangst- og lagringsprosjekter bør derfor bli utviklet og satset på av både statlig eide og private
283 selskaper. Lagring av CO₂ bør bli et investeringsprosjekt fra staten sin side. Derfor vil Rogaland Unge
284 Høyre øke støtten til Gassnova og CLIMIT, som begge fremmer teknologiutvikling innen
285 karbonfangst- og lagring.

286

287 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 288 • Fortsette satsingen på karbonfangst- og lagring
- 289 • Videreutvikle prosjektet "langskip"
- 290 • Alle fremtidige industrisenter skal bygges med karbonfangstteknologi etter hvert som
291 den blir tilgjengelig.
- 292 • Norge skal ha som mål å være verdensledende i CCS-teknologi
- 293 • Bygge CO₂-rør fra Europa til norsk sokkel
- 294 • Øke støtten til Gassnova og CLIMIT
- 295 • Styrke investeringselskaper som Enova og Nysnø
- 296 • Innføre grunnrenteskatt på norsk sokkel som brukes til lagring

297

298 **Havbunnsmineraler og batteriproduksjon**

299 Gründer- og entreprenørskap dreier seg om at man har en idé som man skal gjøre til et produkt.
300 Flere av produktene man produserer trenger metaller og mineraler, som utvinnes gjennom
301 gruvedrift. Skal man gjøre seg mindre avhengig av totalitære regimers mineraler, bør vi legge til rette
302 for å drive med etisk og lønnsom gruvedrift her i Norge både på land og offshore.

303 Samfunnet blir mer elektrifisert og skal Norge følge med i utviklingen må vi legge til rette for at
304 private aktører kan drive med batterifabrikker i Norge. Mer bruk av elektrisitet vil øke
305 nødvendigheten for batterier. Med dette vil også nødvendigheten for viktige mineraler økes. Derfor
306 må vi fortsette med utbygging av gruvedrift slik av vi tilfredsstiller næringens etterspørsel av
307 mineraler.

308 Det bør også stimuleres til at vi får flere deler av verdikjeden til Norge, slik som
309 battericelleproduksjon, utvinning av mineralforekomster, og gjenvinning av batterier. Gjenbruk av
310 batterier vil også være vitalt for å stimulere etterspørselen, og en nasjonal panteordning på batterier
311 vil hjelpe med å stimulere etterspørselen av mineraler.

312

313 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 314 • Starte en fullskala utbygging av norsk gruvedrift for å bli mindre avhengig av totalitære
315 regimers mineraler

- 316 • Satse på havbunnsmineraler
- 317 • Fortsette med sjødeponi for å kunne opprettholde og videreutvikle gruvedrift i Norge.
- 318 • Sikre gode arbeidsforhold for arbeiderne i gruvedrift
- 319 • Stille til rådighet arealer og kraft for å stimulere private aktører til å etablere en
- 320 batteriindustri i Norge.
- 321 • Innføre en nasjonal panteordning for batterier.
- 322 • Etablere flere studieprogrammer for opplæring innen batteri- og energiteknologi.

323

324

325 **Datasenter**

326 Alt vi gjør i den digitale skyen er fysisk i form av datasenter. De elektroniske komponentene i
327 datasentrene er varmesensitive, og krever konstant nedkjøling. Dette er en svært energikrevende
328 prosess, i tillegg til at det blir produsert overskuddsvarme som blir sluppet ut i luften. Derfor er det
329 gunstig og energisparende å plassere datasenter i kaldere klima, som i Norge.

330 Datasenteret på Ulven i Oslo dekker varmebehovet til 5000 boliger. Det er enormt potensiale i å
331 utnytte overskuddsvarmen til datasenter. Derfor vil Rogaland Unge Høyre ha krav om at
332 overskuddsvarmen til datasenter i hele landet skal bli brukt til oppvarming.

333

334 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 335 • Bygge flere datasentre i Norge
- 336 • Ha krav om at overskuddsvarmen fra datasenter blir brukt til oppvarming av
- 337 husholdninger og industri.
- 338 • Begrense krypto-mining i datasenter for å spare kapasitet og strøm
- 339 • Datasenter bør legges utenfor landbruksområder for å verne matjord

340

341 **Energi- og kraftutbygging**

342 Næringspolitikk og energipolitikk vil gå hånd i hånd i tiden fremover. Skal vi ha en velfungerende
343 norsk industri i årene som kommer, må vi ha en tilpasningsdyktig industri som tar klimakrisen på
344 alvor. Dette innebærer et stort fokus på energi- og kraftutbygging i Norge, der målet må være å bli
345 verdensledende i eksport og produksjon av grønn teknologi.

346

347 **Vindkraft**

348 Vindkraft er helt nødvendig for at Norge skal nå målene som er satt i Paris-avtalen. Den neste og
349 avgjørende fasen i den globale overgangen til lavkarbonsamfunnet skjer nå, og havvind kommer til å
350 spille en nøkkelrolle. Vi trenger en sterk vind industri på land og på vann. Staten har et ansvar for å
351 legge til rette for dette. Staten skal kunne subsidiere og finansiere startfasen på de store
352 vindmølleparkene på vann. Etter 50 år på norsk sokkel har Norge de beste teknologiske ressursene
353 for å bli verdensledende på havvind, og vi skal satse på dette som en ny og lønnsom industri.

354 Vindmøller på land har lenge vært et betent tema, og deres plassering er omstridt. Rogaland Unge
355 Høyre er for vindmøller på land, men det offentlige skal ikke ta ansvar for investering på denne
356 industrien. Staten skal ha ansvar for gode rammeverk og konsesjonssystemer som sørger for at
357 industrien kan blomstre.

358

359 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 360 • Norge skal kunne subsidiere eller finansiere havvindmøller
- 361 • Det offentlige skal subsidiere eller finansiere utbygging av vindmøller på land der det er
362 hensiktsmessig.
- 363 • Etablere et rammeverk og konsesjonssystem som bidrar til at vi legger til rette for en
364 rask og effektiv utvikling av ledende hjemmemarkeder, og som sikrer et bredt
365 aktørmangfold og markedsmessige rammebetingelser som gjør det attraktivt å investere
366 i havvind i Norge.
- 367 • Etablere en nasjonal sektor-avtale mellom næringsliv på land og hav, sammen med
368 myndigheter, virkemiddelapparat, forskningsmiljøer og øvrige deler av klyngen som
369 sikrer at vi bygger opp industri, kompetanse, arbeidsplasser og eksporterbar teknologi
370 for flytende havvind.
- 371 • Utrede en hjemfallsordning for vindkraft.
- 372 • At vindkraftutbyggingen skal fortsette med lokal vetorett, lokal skatt og raskt utbygging
373 etter konsesjon til bunns.

374

375 **Kjernekraft**

376 Kjernekraft gjort på rett måte er grønt, billig og stabilt. Energien kan genereres uten behov for vind,
377 sol og nedbør slik med våre andre grønne energikilder. Behovet for grønn energi vil kun øke, og vi
378 har muligheten til å være pådrivere i markedet.

379 Om vi starter med kjernekraftutbygging i dag eller i morgen er ikke spørsmålet. Spørsmålet er om vi
380 skal investere mer tid og penger på forskningen på thorium og kjernekraft. Rogaland Unge Høyre
381 mener det viktigste i energipolitikken er å produsere nok energi til å dekke verdens behov med
382 lavest mulig utslipp og miljøforurensing. Vi mener det ikke finnes prinsipielle grunner for å si nei til
383 utbygging av kjernekraft. Produksjonen er svært lønnsom, kraften er billig og tilgangen på brensel er
384 god. Norge har optimale forhold for sikker produksjon og lagring, samtidig som de miljømessige
385 konsekvensene er få.

386

387 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 388 • Gjenopprette norsk forskning på thorium og kjernekraft.
- 389 • Legge til rette for at private kan bygge ut og drive kjernekraftanlegg.
- 390 • Finansiere og subsidiere utbygging av kjernekraft.
- 391 • Legge til rette for at internasjonale forskningsmiljøer innen kjernekraft kommer til Norge
392 for å bidra til utbygging av norsk kjernekraft.
- 393 • Aktivt jobbe for å gjenopprette nedstengte europeiske kjernekraftverk
- 394 • Starte et nasjonalt program med hensikt å opplyse befolkningen om kjernekraft.

395

396 **Vannkraft og solkraft**

397 I Norge kommer 90 prosent av all kraftproduksjon fra vannkraft. På verdensbasis utgjør vannkraft
398 rundt en sjettedel av den totale kraftproduksjonen. Dagens vassdrag er gamle og enkelte kraftverk
399 ble først satt i gang på starten av 1900 tallet. På grunn av dagens høye strømpriser ser vi
400 nødvendigheten av å optimalisere eksisterende vannkraftverk og å legge til rette for mer utbygging
401 av vannkraft. Fra sola er det mulig å hente utallige mengder energi og skal vi øke brukspotensialet til
402 vannkraft bør vi ta i bruk flytende solkraft til å pumpe opp vann igjen i vassdragene.

403

404 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 405 • Optimalisere alle eksisterende vannkraftverk i Norge
- 406 • Tillate utbygging av vassdrag dersom naturinteressene gir rom for det
- 407 • Legge til rette for storstilt satsing på vannkraft
- 408 • Satse på flytende solkraft for å pumpe vann tilbake i magasinene
- 409 • At alle nye offentlige bygninger skal ha solceller
- 410 • Forenkle regelverket slik at det blir lettere for bedrifter og privatpersoner å bygge ut
411 solcellepaneler på eget initiativ.
- 412 • Tillate at eksisterende vannkraftverk oppgraderes og utvides med mindre det er til skade
413 for sårbar natur
- 414

415 **Landbruk**

416 Kun 3% av alt landareal i Norge er dyrket mark og kun 1/3 av dette er egnet for produksjon av
417 matkorn. Likevel vil bærekraftig og lønnsomt landbruk over hele landet være viktig for
418 matproduksjon, beredskap, bosetting, bevaring av kulturlandskapet og lavere utslipp av klimagasser.

419 Landbruket har gjennomgått store politiske endringer de siste hundre årene gjennom mange
420 forskjellige regjeringer. Landbruket har gått fra å være svært regulert av staten til å bli mer og mer
421 selvstendig. Målet bør være at landbruket på sikt skal bli helt selvstendig og bygge et
422 handelsnettverk som styrker næringen. Den beste måten å gjøre dette på er å gi mer frihet til
423 bonden. Det er helt naturlig at det er bøndene som vet best hvordan gårdene skal drives.

424 Store deler av utslippene i Norge kommer fra landbruket. Hvis vi skal være i nærheten av å halvere
425 utslippene innen 2030, må landbruket være med. Rogaland Unge Høyre vil derfor stille klimakrav til
426 landbruket og vri de statlige overføringene slik at det lønner seg med mer klimavennlig
427 matproduksjon. Det skal ikke være et mål i seg selv å drive landbruk i hele landet, men å sikre god,
428 variert og klimavennlig matproduksjon.

429

430 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 431 • Utnytte potensialet i landbruket bedre
- 432 • Styrke bonden som selvstendig næringsdrivende gjennom å gi den enkelte bonden
433 større råderett over egen eiendom og gjøre det lettere å opprette eget aksjeselskap.
- 434 • Opprettholde dagens avløyserordning, og ikke kutte i tilskuddet.

- 435 • Reformere dagens subsidieordning i landbruket
- 436 • Fjerne målet om at 15 prosent av norsk matproduksjon skal være økologisk.
- 437 • Avvikle tilskudd til økologisk landbruk.
- 438 • Storstilt satsing på vertikalt landbruk
- 439 • Liberalisere GMO-lovgivningen for å forbedre avlinger, samt redusere arealbruk og
- 440 bruken av sprøytemidler.
- 441 • Regulere patentbruken ved GMO-produksjon i landbruket, slik at bondens frihet
- 442 ivaretas.
- 443 • Tillate dyrking og produksjon av lettere rusmidler, gitt at det ikke går på bekostning av
- 444 eksisterende matjord og gitt legalisering
- 445 • Vri tilskuddsordningene slik at det lønner seg å drifte effektivt, og favorisere
- 446 heltidsbonden.
- 447 • Innføre klimaavgift for produsenter av rødt kjøtt.
- 448 • Støtte stans av pelsdyrnæringen i Norge og forby import av pels fra andre land
- 449 • Restrukturere dagligvaresektoren med den hensikt å fremme konkurranse.

450

451 **Fiskeri og havbruk**

452 Norge har siden 1800-tallet vært en stor eksportør av fisk, og Stavangerregionen har alltid vært et
 453 handelssenter for fiskerinæringen. Mye har skjedd siden den gang, og regionen må være
 454 tilpasningsdyktig. Siden 60-tallet har fiskerinæringen blitt mer og mer basert rundt oppdrettsanlegg,
 455 noen som har gjort næringen mer forutsigbar for alle parter. Oppdrettsanleggene har hatt stor
 456 ødeleggende effekt på havbunnen under, og det er derfor viktig at vi fortsetter å forske på og utvikle
 457 oppdrettsanlegg som er delvis eller helt på land.

458 Siden 2020 har vi hatt en særnorsk drivstoffprisøkning på over 350%. Dette går ut over
 459 fiskerinæringen da fiskebåtene må dra til naboland for å kjøpe drivstoff, og bruker derfor mer
 460 drivstoff på å reise unødvendig langt. Dette er lite miljøvennlig, og høye skatter og avgifter som co2-
 461 avgiften mister sitt formål. Vi må omgjøre skatten til å bli gunstig for industrien ved å omgjøre
 462 drivstoffsubsidiene for fiskerne til et tilskudd for investering i nullutslippsfartøy.

463 I dag fiskes det i Norge, så sendes fisken for å bli filtrert og pakket i Kina. Deretter sendes den tilbake
 464 til norske butikkhyller for salg. Denne prosessen skaper et unødvendig høyt co2-avtrykk og fjerner
 465 norske arbeidsplasser. Derfor skal vi jobbe for at hele prosessen skjer i Norge.

466 24. februar, 2022 invaderte Russland Ukraina. EU var raskt ute med strenge sanksjoner mot
 467 Russland, og Norge fulgte etter. Regjeringen valgte likevel å tillate russiske skip og fiskebåter tilgang
 468 til norsk farvann, samt retten til å handle fisk med Norge. Det er fundamentalt urettferdig at Norge
 469 og Russland tjener penger, mens resten av landene i Europa har kuttet kontakten. Det er på tide at
 470 Norge kutter all kontakt med Russland fram til Russland trekker seg helt ut av Ukraina.

471

472 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 473 • Stimulere til oppdrett på land
- 474 • Sørge for stabile rammevilkår for fiskerinæringen
- 475 • Omgjøre drivstoffsubsidiene for fiskerne til et tilskudd for investering i nullutslippsfartøy
- 476 • Gå aktivt inn for at norsk fisk skal pakkes og filtreres i Norge

- 477 • Fjerne særavgiftene for drivstoff i fiskerinæringen.
- 478 • Videreføre EUs sanksjoner mot russiske fiskebåter
- 479 • Stans all handel på fisk med Russland fram til de trekker seg helt ut Ukraina
- 480 • Satse mer på eksport i andre Øst-Asiatiske land utenom Kina.
- 481 • Stimulere til tare dyrking
- 482

Kapittel 5:

Globale forhold

483 **Internasjonal handel**

484 Mennesker har alltid handlet med hverandre, og Norge har alltid vært en handelsnasjon.

485 Rogaland Unge Høyre stiller seg grunnleggende positive til internasjonal handel, men mener fortsatt
486 det er viktig å begrense handel med autoritære regimer og heller stimulere til handel med
487 utviklingsland.

488

489 Frihandel øker mulighetene for spesialisering og arbeidsdeling, og gjør at små land får tilgang til
490 større markeder. For den norske eksportnæringen er det avgjørende at markedsadgangen til våre
491 handelspartnere er god, og Rogaland Unge Høyre ønsker å føre en internasjonal handelspolitikk som
492 sikrer slik tilgang.

493

494 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 495 • Fjerne tollbarrierer i utviklingsland for å stimulere til handel.
- 496 • Begrense handel med land som ved gjentatte anledninger bryter med FNs
497 menneskerettighetskonvensjon til fordel for land i utvikling.
- 498 • Stille klimakrav i alle internasjonale handelsavtaler
- 499 • Sikre norsk støtte til arbeidet med å etablere en internasjonal beskatning av
500 multinasjonale selskaper som Google og Facebook.
- 501 • Intensivere arbeidet med å opprette flere samt oppdatere eksisterende
502 frihandelsavtaler, med sikte på å bedre norske bedrifters eksporttilgang.

503

504 **Den Europeiske Union**

505 Gjennom EØS-avtalen har vi tilgang til EUs indre marked, og denne tilgangen er selve grunnmuren i
506 norsk økonomi. Hver fjerde ansatt i norsk næringsliv jobber i en eksportbedrift, og EØS-avtalen sikrer
507 stabilitet, forutsigbarhet og rettigheter for norske borgere og bedrifter. Likevel er det ingen tvil om
508 at det er flere mangler ved EØS-samarbeidet. Som fullt EU-medlem ville Norge fått større innflytelse
509 på EUs beslutninger og påvirke det europeiske integrasjonsarbeidet i den retningen vi vil. Rogaland
510 Unge Høyre mener derfor Norge skal søke EU-medlemskap.

511

512 **Rogaland Unge Høyre vil:**

- 513 • Avholde folkeavstemning om EU-medlemskap i 2026
- 514 • Handle mer med EU land, enn land som bryter menneskerettigheter.

515

